

Лабораторне заняття № 17

Тема 10. Чинність (дія) нормативно-правових актів

Теоретичні питання:

1. Поняття та основні параметри чинності (дії) нормативно-правових актів.
2. Офіційне опублікування (оприлюднення) нормативно-правових актів: поняття, джерела.
3. Набрання чинності нормативно-правовими актами: поняття, порядок.
4. Зупинення дії нормативно-правових актів: поняття, порядок
5. Втрата чинності нормативно-правовими актами: поняття, порядок.

Термінологічні завдання:

Засвойте визначення таких понять: чинність нормативно-правових актів, набрання чинності, призупинення чинності, втрата (припинення) чинності

Практичні завдання:

1. Ознайомтесь із наведеними нормативно-правовими приписами та визначіть загальний порядок набрання чинності різними видами нормативно-правових актів та їх джерела офіційного опублікування (оприлюднення).

- ч. 5 ст. 94 Конституції України від 28.06.1996

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80/paran4577#n4577>

- Указ Президента України «Про порядок офіційного оприлюднення нормативно-правових актів та набрання ними чинності» від 10.06.1997

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/503/97>

- ч. 5 ст. 138, ч. 1-2 ст. 139 Закону України «Про Регламент Верховної Ради України» від 10.02.2010

<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1861-17/paran1054#n1054>

- п.п. 1, 2, 5 ст. 52 Закону України «Про Кабінет Міністрів України» від 27.02.2014

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/794-18/paran436#n436>

- п. п. 5, 6, 7 ст. 15 Закону України «Про центральні органи виконавчої влади» від 17.03.2011

<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/3166-17/paran201#n201>

- ч. 6 ст. 41 Закону України «Про місцеві державні адміністрації» від 09.04.1999

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/586-14/para0425#o425>

- ч. 5 ст. 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1997

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/280/97-%D0%B2%D1%80/paran925#n925>

- ч. 1 ст. 64 Ухвали Львівської міської ради «Про Регламент Львівської міської ради 6-го скликання» від 31.03.2011

[http://www8.city-](http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam%5Cuhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/54D97DC3727113C4C2257872002D5D49?OpenDocument)

[adm.lviv.ua/inteam%5Cuhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/54D97DC3727113C4C2257872002D5D49?OpenDocument](http://www8.city-adm.lviv.ua/inteam%5Cuhvaly.nsf/%28SearchForWeb%29/54D97DC3727113C4C2257872002D5D49?OpenDocument)

- ст. 73, 75 Рішення Львівської обласної ради «Про Регламент Львівської обласної ради VI скликання» від 04.01.2011

http://www.oblrada.lviv.ua/%D1%80%D0%B5%D0%B3%D0%BB%D0%B0%D0%BC%D0%B5%D0%BD%D1%82_%D1%80%D0%B0%D0%B4%D0%B8_397cms.htm

Заповніть у зошиті таблицю

різновиди нормативно-правових актів	загальний порядок набрання чинності	джерела офіційного опублікування (оприлюднення)
Закони України
Укази Президента України
Постанови Верховної Ради України
Постанови Кабінету Міністрів України
Розпорядження Кабінету Міністрів України
Нормативні накази міністерств

Нормативно-правові акти місцевих державних адміністрацій
Нормативно-правові акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування

Поясніть (письмово у зошиті), чому умовою набрання чинності нормативно-правовими актами є їх офіційна публікація? Чи є джерелами офіційного опублікування в Україні офіційні веб-сайти органів державної влади або органів місцевого самоврядування?

2. Ознайомтесь зі змістом прикінцевих положень нормативно-правових актів, що наведені у таблицях, та визначіть обставини, з якими пов'язується набрання ними чинності, а також його момент?

Обставини, з якими пов'язується набрання чинності нормативно-правовими актами:

- 1) дата, зазначена у нормативно-правовому акті;
- 2) прийняття;
- 3) офіційне опублікування;
- 4) сплив певного строку після офіційного опублікування;
- 5) державна реєстрація;
- 6) сплив певного строку після державної реєстрації;
- 7) доведення до адресата;

Заповніть у зошиті таблицю

конкретний нормативно-правовий акт		обставина	момент
приклад	Закон України «Про заборону грального бізнесу в Україні» від 15.05.2009 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1334-17/para027#o27	3) офіційне опублікування;	26.06.2009
1	Конституція України від 28.06.1996 http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/254к/96-вр/paran4943#n4943	?	?
2	Закон України «Про закордонних українців» від 04.03.2004 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1582-15/para0137#o137	?	?
3	Закон України «Про поховання та похоронну справу» від 10.07.2003 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1102-15/para0241#o241	?	?
4	Указ Президента України «Про забезпечення урядовим зв'язком посадових осіб» від 18.04.2005 http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/663/2005	?	?
5	Указ Президента України «Про довічні державні стипендії для осіб, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною» від 12.10.2004 http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/1226/2004	?	?
6	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил надання послуг поштового зв'язку» від 11.02.2016 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/270-2009-п	?	?
7	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Правил роздрібної торгівлі нафтопродуктами» від 20.12.1997 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1442-97-п	?	?

8	Наказ Міністерства юстиції України «Про припинення приватної нотаріальної діяльності» від 07.07.2014 http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/v1087323-14	?	?
9	Наказ Міністерства юстиції України «Про затвердження Порядку особистого прийому громадян у Міністерстві юстиції України» від 11.11.2013 http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/z1936-13	?	?
10	Розпорядження Голови Львівської обласної державної адміністрації «Про затвердження Порядку надання дозволів на розміщення зовнішньої реклами поза межами населених пунктів Львівської області» від 12.10.2015 http://loda.gov.ua/upload/doc/2015/10/Rozp_577_1444_980586.zip	?	?
11	Ухвала Львівської міської ради «Про затвердження Програми реабілітації осіб, які перенесли інсульт, на 2015-2017 роки» від 19.06.2015 http://www8.city-adm.lviv.ua/inTEAM/Uhvaly.nsf/91c21bb29b2b4f47c22571340037f910/ada5938a66a0094fc2257e6f0031cc60?OpenDocument	?	?

Поясніть (письмово у зошиті), чому порядок набрання чинності конкретними нормативно-правовими актами не завжди співпадає із загальним порядком набрання ними чинності?

3. Ознайомтесь зі змістом прикінцевих положень нормативно-правових актів, що наведені у таблицях, та встановіть обставини, з якими пов'язується втрата ними чинності?

Обставини, з якими пов'язується втрата чинності нормативно-правовими актами:

- 1) прийняття нового НПА тим же суб'єктом правотворчості з того самого питання;
- 2) вплив строку, на який приймався НПА;
- 3) скасування НПА органом, який його прийняв;
- 4) скасування НПА вищестоящим органом;
- 5) визнання Конституційним Судом України неконституційним певного НПА;
- 6) визнання уповноваженим адміністративним судом незаконним певного НПА.

Заповніть у зошиті таблицю

	конкретний нормативно-правовий акт	обставина
Приклад	Закон України «Про Кабінет Міністрів України» від 07.10.2010 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2591-17	1) прийняття нового НПА тим же суб'єктом правотворчості з того самого питання
1	Закон України «Про забезпечення прав і свобод громадян та правовий режим на тимчасово окупованій території України» від 15.04.2014 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1207-18/paran104#n104	?
2	Закон України «Про внесення змін до Закону України "Про судоустрій і статус суддів" та процесуальних законів щодо додаткових заходів захисту безпеки громадян» від 16.01.2014 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/721-18	?
3	Закон України «Про внесення змін до Конституції України» від 08.12.2004 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2222-15	?

4	Указ Президента України «Про Положення про порядок здійснення помилування» від 16.09.2010 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/902/2010	?
5	Указ Президента України «Про присвоєння військових та спеціальних звань учасникам ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС» від 09.02.2016 http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/41/2016	?
6	положення Указу Президента України "Про заходи щодо підвищення ефективності управління нафтовою галуззю" від 16 липня 2004 року в частині надання вказівки (доручення) Кабінету Міністрів України вирішити до 30 вересня 2004 року питання про передачу як внеску держави до статутного фонду Національної акціонерної компанії "Нафтогаз України" належних державі пакетів акцій акціонерного товариства "Укртатнафта" та відкритого акціонерного товариства "Нафтопереробний комплекс "Галичина" http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/814/2004	?
7	Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження Порядку проведення додаткових заходів захисту безпеки громадян» від 22.01.2014 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/12-2014-п	?
8	Розпорядження Кабінету Міністрів України «Про скасування наказу СБУ» від 22.04.2009 http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/443-2009-р	?
9	Наказ Міністерства внутрішніх справ «Про затвердження Положення про спеціальний підрозділ міліції громадської безпеки „Беркут”» від 24.10.2013 http://zakon4.rada.gov.ua/rada/show/z0019-14	?

Творче завдання:

1. Ознайомтесь із науковою публікацією Стецик Н. В. "З дня" чи "з дня, наступного за днем" офіційного опублікування: до проблеми невизначеності моменту набрання чинності нормативно-правовими актами. – Режим доступу: <http://publications.lnu.edu.ua/bulletins/index.php/law/article/viewFile/5020/5045> та висловіть свою позицію щодо означеної у ній проблеми та способів її розв'язання.

Рекомендована література:

1. Загальна теорія права: Підручник / За заг. ред. М. І. Козюбри. – К.: Ваіте, 2015. – С. 184-188
2. Луць Л. А. Загальна теорія держави та права: Навчально-методичний посібник (за кредитно-модульною системою). – К.: Атіка, 2013. – С. 219-220, 225-232
3. Рабінович П. М. Основи загальної теорії права та держави: Навч. посібник. – Вид. 10-е, доповнене. – Львів: Край, 2008. – С. 131-136
4. Скакун О. Ф. Теорія права і держави. 4-те видання. Підручник. – К.: Алерта, 2016. – С. 376-379
5. Теорія держави і права : підручник / О. В. Петришин, С. П. Погребняк, В. С. Смородинський та ін. ; за ред. О. В. Петришина. – Х. : Право, 2015. – С. 203-209

Поясніть (письмово у зошиті), у чому полягає втрата чинності нормативно-правовими актами та чим відрізняється від неї зупинення їх дії?